

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

МАТЕРІАЛИ

I Всеукраїнської
науково-практичної конференції

«ПСИХОЛОГІЧНІ СТУДІЇ.
НАУКОВИЙ ПОШУК І ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД»

23 квітня 2026 року

Миколаїв
2026

НАУКА | ПРАКТИКА | РОЗВИТОК | МАЙБУТНЄ

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, кафедра психології
Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ),
Лабораторія організаційної і соціальної психології
Українська Асоціація організаційних психологів та психологів праці
Національної Академії педагогічних наук України
Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти,
кафедра педагогіки, психології та менеджменту освіти,
навчально-методична лабораторія практичної психології та соціальної
роботи
Академія праці, соціальних відносин і туризму (м. Київ),
кафедри психології та соціальної роботи
Запорізький національний університет,
факультет соціальної педагогіки та психології
Львівський державний університет внутрішніх справ,
кафедра практичної психології навчально-наукового інституту управління,
психології та безпеки
Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.
Ушинського, кафедра клінічної психології та психічного здоров'я**

МАТЕРІАЛИ

І Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«ПСИХОЛОГІЧНІ СТУДІЇ. НАУКОВИЙ ПОШУК І ПРАКТИЧНИЙ
ДОСВІД».**

23 квітня 2026 року

**Миколаїв
2026**

УДК 159.9:378

Науковий редактор: Карсканова С. В., канд. психол. наук, доц.

Редакційна колегія: Яблонський А. І., д-р психол. наук, доц.;

Литвиненко І. С., канд. психол. наук, доц.;

Чугуєва І. Є., канд. психол. наук, доц.;

Мухіна Л. М., канд. психол. наук, доц.;

Коренєва Ю. П., канд. психол. наук;

Ларченко І. В., PhD, доц.;

Ляшко А. В., викл.

**Психологічні студії. Науковий пошук і практичний досвід: матеріали I
Всеукраїнської наук.-практ. конф., 23 квіт. 2026 р. Миколаїв: НУК ім. адм.
Макарова, 2026. 601 с.**

У збірнику матеріалів I Всеукраїнської наук.-практ. конф. «Психологічні студії. Науковий пошук і практичний досвід» подано результати сучасних наукових досліджень і практичних напрацювань у галузі психології. Висвітлено актуальні проблеми психологічної науки та практики в умовах воєнного стану, зокрема питання психол. супроводу, кризового консультування, психотерапії, розвитку ресурсності особистості та відновлення ментального здоров'я.

Матеріали становлять інтерес для науковців, практичних психологів, викладачів і здобувачів освіти.

УДК 159.9:378

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2026

Чуприна О. Цифрова фасилітація батьківської компетентності у вихованні дошкільників із РДУГ: стратегії збереження ресурсу в умовах війни 395

СЕКЦІЯ 8. СПОРТИВНА ПСИХОЛОГІЯ

Кузьменко К. Зв'язок між заняттями спортом та емоційним вигоранням в осіб юнацького віку 399

Перевознюк Н. Психологічні чинники ефективності спортивної діяльності 404

Staniszewska A. Psychological aspects of teaching chess: development of cognitive processes in children 407

СЕКЦІЯ 9. СПЕЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ СЬОГОДЕННЯ

Білобородов В. Психологічні механізми впливу штучного інтелекту на соціальну поведінку молоді 408

Блажиєвська В. Теоретичні підходи до вивчення впливу соціальних мереж на цінності сучасної молоді 414

Болотня Г. Логотерапія у роботі з невизначеністю 418

Ганчева Л. Невідповідність батьківських моделей поведінки індивідуально-типологічним особливостям дітей та підлітків як чинник виникнення емоційно-поведінкових порушень 423

Дубова В. Особистісні страхи та їх самодіагностика 428

Надточій І. Психологічний дистрес пацієнтів у період очікування результатів цитологічної діагностики онкологічних захворювань 432

Павлюк А. Імідж психолога як чинник успішної професійної реалізації 438

Станішевський М. Деякі аспекти методології та їх вплив на підвищення якості досліджень в студентському середовищі 443

Станішевська Ж. Development of Emotional Intelligence through Fairy-Tale Therapy within Emotional-Stress Psychotherapy: Based on the Book Project “Bajki terapeutyczne z lasów opolskich” 446

loss, are analyzed. The peculiarities of logotherapeutic work with ambiguous loss are highlighted, and the main directions of psychological assistance are outlined.

Keywords: *uncertainty, tolerance for uncertainty, ambiguous loss, logotherapy, meaning of life, psychological adaptation.*

УДК 159.97:616-02:618.1:355.01

Ганчева Лілія

*група 2, спеціальність С4 Психологія ОПП Клінічна психологія
Навчально-науковий інститут психології та суспільних наук
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»*

Одеса

gan4eva.l@gmail.com

Венгер Анна

*кандидат психологічних наук, доцент
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»*

Одеса

vengeranna3@gmail.com

НЕВІДПОВІДНІСТЬ БАТЬКІВСЬКИХ МОДЕЛЕЙ ПОВЕДІНКИ ІНДИВІДУАЛЬНО-ТИПОЛОГІЧНИМ ОСОБЛИВОСТЯМ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ, ЯК ЧИННИК ВИНИКНЕННЯ ЕМОЦІЙНО-ПОВЕДІНКОВИХ ПОРУШЕНЬ

Сучасні сім'ї часто стикаються з труднощами у вихованні дітей через неврахування їхніх індивідуальних особливостей. Коли стиль виховання не відповідає темпераменту дитини, це стає чинником формування емоційних та поведінкових проблем, що ускладнюють соціалізацію та навчання.

Ключові слова: сімейне виховання, стилі виховання, депресія, темперамент, тривожність, девіантна поведінка, діти, підлітки.

Мета тез полягає у виявленні закономірностей впливу невідповідності батьківських моделей поведінки індивідуальним особливостям дітей та підлітків на розвиток тривожних, депресивних і поведінкових порушень, що є актуальним у сучасних умовах.

Актуальність роботи. Зростання кількості дітей та підлітків із тривожними, депресивними та поведінковими порушеннями, зафіксоване у статистиці МОЗ України та міжнародних дослідженнях, актуалізує необхідність вивчення взаємозв'язку між стилями сімейного виховання та індивідуально-типологічними особливостями. Це дозволяє розробити ефективні профілактичні та корекційні стратегії.

Виклад результатів дослідження. Вивчення стилів сімейного виховання дозволяє зрозуміти, яким чином взаємодія між батьками та дітьми впливає на становлення останніх як особистостей та їх адаптацію в суспільстві.

Значний інтерес у науковій спільноті викликала класифікація стилів батьківського виховання, запропонована американською дослідницею Діаною Баумрінд у 1960-х роках. Її модель, доповнена Е. Маккобі та Д. Мартіном, стала однією з найвідоміших у сучасній психології та педагогіці.

Науковці виділяють чотири основні стилі:

- авторитетний характеризується тим, що батьки встановлюють чіткі правила та межі поведінки, водночас залишаючись уважними до потреб дитини. Вони підтримують її прагнення до самостійності, пояснюють норми та обговорюють їх у доступній формі. Такий підхід передбачає прийняття поступового зростання автономії дитини, відкритість до діалогу та врахування її думок у розумних межах.[1,с.242-243]

- авторитарний характеризується високим рівнем контролю та низькою емоційною підтримкою. Батьки у такій моделі суворі, вимогливі, схильні до покарань і не заохочують самостійність дитини, очікуючи від неї беззаперечного підкорення встановленим правилам. Такий стиль формує особистість, схильну до агресивності, апатії, невпевненості у собі та труднощів у соціальній адаптації.[1,с.240-241]

- ліберально-поблажливий характеризується високим рівнем емоційної залученості та любові з боку батьків, але при цьому відсутністю чітких правил і контролю. Дитині дозволяють діяти на власний розсуд, що створює ілюзію

свободи, проте не формує необхідних меж поведінки. Часто такий підхід супроводжується гіперопікою: батьки надмірно пильнують дитину, контролюють дрібні деталі її життя, керуючись власними страхами й тривожністю. Діти, виховані у такій атмосфері, зазвичай виростають несамостійними, нерішучими, схильними до страхів і невпевненості. [1, с.241-242]

- індиферентний характеризує «прохолодні» взаємини між дітьми та батьками. Останні не виявляють бажання у спілкуванні з нащадками, демонструють емоційну байдужість щодо дитини. Таке виховання сприяє виникненню у дітей відхилень у психічному розвитку та різноманітних психосоматичних захворювань, що спонукають до підліткової некерованості, невпевненості у собі, конфліктної взаємодії та асоціальної поведінки. [2, с.37]

В нашій роботі ми використовуємо науково обґрунтовану та експериментально підтверджену концепцію І.П. Павлова, яка пояснює темперамент через властивості нервової системи (сила, врівноваженість, рухливість нервових процесів).

Таблиця 1

	Авторитарний	Авторитетний	Ліберальний	Індиферентний
Сангвінік	Дитина зберігає активність, але може стати поверховою, схильною до демонстративності. Авторитарність пригнічує ініціативу, формує зовнішню слухняність без внутрішньої мотивації.	Розвивається соціальна компетентність, емоційна стабільність, здатність до співпраці.	Дитина стає надмірно самостійною, але може проявляти легковажність, схильність до ризику.	Може розвиватися поверховість у стосунках, схильність до асоціальної поведінки, пошук уваги поза сім'єю.
Холерик	Жорсткий контроль провокує агресію, конфліктність, девіантну поведінку. Дитина чинить опір, що	Контроль у поєднанні з теплом допомагає спрямувати енергію у конструктивні	Відсутність контролю посилює імпульсивність, провокує проблеми з дисципліною та	Відсутність контролю та тепла провокує девіантну поведінку, агресивність,

	посилює імпульсивність.	форми, знижує агресивність.	агресивні реакції.	схильність до ризику.
Флегматик	Виникає пасивність, емоційна відстороненість, уникання відповідальності. Дитина може стати надмірно залежною від зовнішніх вимог.	Підтримка стимулює активність, формує відповідальність, зберігаючи внутрішню стабільність.	Тепло без стимуляції призводить до пасивності, низької мотивації, уникання відповідальності.	Формується емоційна холодність, відстороненість, низька мотивація, уникання соціальних контактів.
Меланхолік	Авторитарність викликає тривожність, занижену самооцінку, депресивні прояви, соціальну ізоляцію.	Тепло і структурованість знижують тривожність, сприяють розвитку впевненості та емоційної стійкості.	Тепло підтримує емоційну сферу, але відсутність контролю може викликати невпевненість, труднощі з адаптацією.	Найбільш небезпечне поєднання: депресивні прояви, емоційна нестабільність, ризик суїцидальних думок.

Висновки. Проведений аналіз показав, що кожен стиль виховання по-різному взаємодіє з темпераментними особливостями дитини, створюючи як сприятливі умови для розвитку, так і ризику виникнення порушень.

Таким чином, невідповідність стилю виховання темпераменту дитини є значущим чинником формування негативних тенденцій у поведінці та емоційній сфері. Виявлення таких невідповідностей без постановки діагнозів дозволяє окреслити профілактичні заходи, спрямовані на гармонізацію сімейних взаємин.

Практична цінність дослідження полягає у можливості використання отриманих висновків у педагогічній та психологічній практиці для розробки рекомендацій батькам щодо оптимального поєднання стилю виховання з індивідуально-типологічними особливостями їхніх дітей.

Список використаних джерел:

1. Baumrind, D. (1978). Parental disciplinary patterns and social competence in children. *Youth & Society*, 9(3), 239–267. URL: <https://doi.org/10.1177/0044118x7800900302> (doi.org in Bing)
2. Міністерство охорони здоров'я України. (2025). Звіт про стан психічного здоров'я населення України. Офіційний сайт МОЗ України. URL: <https://moz.gov.ua>
3. Lansford, J. E., et al. (2020). Examining effects of mother and father warmth and control on child externalizing and internalizing problems from age 8 to 13 in nine countries. *Development and Psychopathology*, 32(3), 1113–1137. URL: <https://doi.org/10.1017/S0954579418000189> (doi.org in Bing)

Hancheva Liliia

Group 2, Specialty C4 Psychology, Educational and Professional Program
“Clinical Psychology”

Educational and Scientific Institute of Psychology and Social Sciences
State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after
K. D. Ushynsky”
Odesa, Ukraine
gan4eva.l@gmail.com

Venher Hanna

Candidate of Psychological Sciences, Associate Professor
State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after
K. D. Ushynsky”
Odesa, Ukraine
vengeranna3@gmail.com

MISMATCH BETWEEN PARENTAL BEHAVIOR MODELS AND THE INDIVIDUAL-TYOLOGICAL CHARACTERISTICS OF CHILDREN AND ADOLESCENTS AS A FACTOR IN THE EMERGENCE OF EMOTIONAL AND BEHAVIORAL DISORDERS

Problem statement. Modern families often face difficulties in raising children due to insufficient consideration of their individual characteristics. When parenting styles do not correspond to a child's temperament, this becomes a factor in the development of emotional and behavioral problems that complicate socialization and learning.

***Keywords:** family upbringing, parenting styles, depression, temperament, anxiety, deviant behavior, children, adolescents.*